

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, félre 5 ft 50 kr., évnegyedre 3 ft, egy óra 1 ft. — Az esti kiadás külön küldésért a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., félre 80 kr., évnegyedre 50 kr., egy óra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-fordaulca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ES KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. helyetdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (H. Rály-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppeli Alajosnál (Vollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent.

Nyitlteri cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 1871 jan.—dec. 10 ft — kr. o. é.	
Félre „ „ „ „ „ 5 „ 50 „ o. é.	
Évnegyedre „ „ „ „ „ 3 „ „ o. é.	
Két óra „ „ „ „ „ 2 „ „ o. é.	
Egy óra „ „ „ „ „ 1 „ „ o. é.	
Az esti kiadás külön küldésért a vidékre 1 ft 50 kr	
Félre „ „ „ „ „ „ „ 80 „	
Évnegyed „ „ „ „ „ „ „ 40 „	
Két óra „ „ „ „ „ „ „ 30 „	
Egy óra „ „ „ „ „ „ „ 20 „	

Udvarhelyszék, jan. 23. 1871.

Dr. Török Albert, érdemes képviselő-jelöltünk, a már kitűzött képviselő-választás alkalmából, székünk választó polgáraihoz a következő, minden hivalkodás és öndicsőítés nélküli nyilatkozatot intézte: „Több deák-párti tekintélyes választó polgár által fel-szólítottván a követ-jelöltség elfogadására, a midőn ezen felhívásnak engedtem, kötelességemnek ismerem álláspontom iránt röviden nyilatkozni.

Erősen meglevén győződve, hogy a haza polgárainak békés és nyugalmas fejlődésre van legfőbb szükségük — a mai válságos körülmények között — legelső teendőnek tartom közműködni, hogy hazánk külháborútól megóvassék, annak szellemi és anyagi felvirágzása — távol minden erőszakos eszközöktől — békés úton fejlesztesék és biztosítsák, mindezt azonban még ma csakis az 1867. évi XII. t.-czikkben részletezett államjogi kiegyezés alapján remélem elérhetőnek.

Hazánk belügyeinek rendezésénél — a törvény előtti egyenlőség határai között — gyors és gyökeres reformokat óhajtok, de ezen országos kérdések tekintetében, részletekbe bocsátkoznom — a jelen nyilatkozat szük kerete — nem engedi.

A mi a székielyi társadalmi viszonyait és Udvarhelyszék külön érdekeit illeti, tudom, hogy nem valószínűsíthető igéret és teljesíthetlen vágyak ébresztése által — minők a szépen hangzó „nem adozunk és közterhet nem viselünk“ féle divatos és a kedélyeket a munkátlanság és üres politikai vitatkozások lomha karjaiba terelő jelszavak — csakis a reform eddigi fokozatos munkálatait veszélyeztetném, és ezért e tekintetben mit sem ígérhetek; hanem felkérek titeket elvárataim! hogy mind a törvényhozás, mind önkormányzatunk körében, a népnevelés öröndetes lendületét, közlekedési eszközeink javítását, az ipar és gazdaság emelését, s ezek mellett keblü ügyeinkben a jellem, képesség és érdem alapján fejlődésnek indult józan demokratikus elvek diadalát — melyek a székielyi valódi életérdekeit képezik — egyetértő munkásságunk által jövőre tovább fejlesszük és ezektől netalán eltérő törekvések ellen biztosítsuk.

Részemről ez elvek védelmezését a törvényhozás előtt elvállalom, s ha úgy találjátok tisztelt választók, hogy elvi álláspontom a ti meggyőződéseteknek megfelel, szavazataitokkal a választásnál működjétek közre, hogy a jelzett elveknek érvény szerzettessék.“

Üdvözljük önt, uram, e téren!

E rövid, de sokat kifejező nyilatkozat —, mely a midőn hazánk szellemi és anyagi felvirágzását egyedül a 67-diki államjogi szerződés alapján tartja elérhetőnek, s egyszersmind székünk hagyományos multjával, s annak minden eredendő büneivel szakítani szintén vállalkozik — a mi határozott meggyőződésünkkel, s ebből kifolyólag korábban elfoglalt elvi álláspontunkkal is mindenben találkozik, — és mi azt, egyetértő munkásságunk fölajánlása mellett jövőre zálogul tekintvén, szavazatainkkal közelebből, kinek a fiát embereljük meg! Többen.

Társadalmunk titkos sebei.

I.

A politika úgy elfoglalja a lapokat és elméket, hogy a társadalom állapotáról szinte soha nem hallunk, nem olvasunk, pedig ha a társadalom beteg, ha életszervein féreg rág, a politika azt meg nem gyógyítja.

Ez állapot még veszélyesebb, ha nemcsak gyógyítani, de tudomásul venni sem akarjuk.

Engedjen ön, tisztelt szerkesztő ur, tért néhány igénytelen cikknek.

Van-e közérzettel bíró ember, a kit a mi elszomorított napirendünk, a városunkban pár hét alatt csaknem egymást ért öngyilkossági eset meg nem döbbsentett? Virágzó koru hajadon, tanári képességű férfi, családias polgár, s alkonyult életű agg nem átalja a magában nyilatkozó Isten képére öngyilkos kezét tenni!

Nem keresem az egyéni indokokat: ennek igazoló indoka nem lehet; nem az enyhítő körülményeket: a józan értelem és erkölcsi bölcsélet e tettet elítéli.

E baj egyik forrása az anyagi szükség.... De hát az az útja a sükségen való segítségnek, hogy az

élet édes terhét, a miut nehezezske kezd lenni, válainkról azonnal lerázzuk? Szép ez, erkölcsös dolog és szabad-e ez? Vajjon nem inkább többet kellene dolgozni, költségeinket mérsékelni, sükségeinket apasztva a vagyon gyarapítani? Vajjon nem a divat rabigájából kellene-e előbb magunkat kiszabadítnunk, eseléd- és asztaltartásunkat, inyünk és szemünk csábító élvezet-körét kisebbre szorítnunk?

Az öltözet, nyilvános örömei és fényes háztartás dívata, mint valami mythologiai szörny, vagy ragályos kór pusztítja a társadalmat. A külföld, melynek len-, posztó-, selyem-, bársony- és csipkegyára ezerével van, s hol az egyén naponta 5—10—20 forintot képes keresni, elveti mult évi öltönyt, újat vásárol, mert dús jövedelme, nagy napi bevétele, gazdag gyarapara van. Nálunk se pénz, se gyár, se jövedelem-gyarapodás, se új kereset-ág, s még is rohanunk a külföld után, egymás után teremjük sükségeinket, egymást rontjuk el példánk-kal; mivel egyik osztály selyembe öltözik, a más is utána birkaként rohan; erőnek erejével zavarba hozzuk házukat s pénzügyünket, és a midőn feszülünk és nem lehet nyújtózkodnunk és a takaró nem ér, mérget veszünk be vagy másképpen végzünk be rutul életünket.

Családapák panasználak gyermekeikre, nőikre s ezek viszont; boldog ifju házaspárak házi békéje zavarodik fel gyakran együtt eltöltött sok év után; kellemes szelleműs hajadonaink ezereknél pártában maradnak, nem élvezve az élet legszentebb örömeit, legnagyobb boldogságát; fajunk apadás-ban, nagy állami és nemzeti érdekeink kockára vannak téve; s mind e rossz és szerenséftelenség forrása a bö költés, fényűzés és divat hajhászat! Látják a férfiak, s még sem akarják látni; érzik hölgyeink, s nem tudnak kiábrándulni.

A hírlapoknak kellene felszólalni; de előtök a politika és háboru a főédek, ők hallgatnak. Az egyházak szószékeinek lehetne illetékesen tiltakozni, de oda a divat menni nem engedi az embereket. A színház ostorozza szóval, tettegel védelmébe veszi.

Azonban van ez állapotnak még egy veszedelmes sajátsága. A ki böven költ, sokat kell keresnie; pedig nálunk a törvény által megengedett úton keveset szerezhetni. Elcáll tehát a kényszer, hogy nem szabados, törvénytelen, sőt erkölcstelen úton is gyarapuljon a jövedelem. Ez vezeti aztán az ügyvédet, a kereskedőt, az iparost számlája készítésénél tulságos, olykor vérg borszantó követelésekre. Ez vesztegeti meg a bíró lelkiismeretét, a politikai tisztviselőt hivatalával visszaélésre bírja, a kormányférfiakat eltántorítja, a férfival meggyőződését, a leánnyal ártatlanságát áruba bocsátatja. Csaknem a törvénytelenység válik törvénytényé. Egy molochnak áldozik a legmagasb államférfi és a legutolsó honpolgár.

A takarékoság, szüklöködni tudás, magunk öszeb-vonása kiment a köztudalomból, az életből, talán maholnap a szótárakból is kifeledik.

Társadalmunk e sötét képével szemben előttem áll a kolozsvári Takarékpénztár első évi számadása, s látom, hogy a nemes irányu pénzügytételben egy év folytán 2025 betétel alatt 486,621 ft 41 kr volt elhelyezve Kolozsvár 25,000 lakosa által. Van-e itt arány? Nézetem szerint 10,000 betételnek is lenni kellene.... Hever-e a készpénz, vagy mind el kél? Egyik oly baj mint a másik. Ha hever, önmaga s az állam java ellen cselekszik az illető; a minden kereset elköltése világos vesztegetési hajlamot állapít meg. Vagy más fiókintézetek csatornáiba folya pénz? Azoknak rendeltetése is más. Akarom, hogy vannak, hála Istennek! de legüdvösebbnek ezt tartom. Amerika, Anglia, s minden takarékos nemzet főként ezt pártolja. Igazi humanitarius alapon ez áll. A nagy tömeg javát ez tartja szemé előtt. Az erkölcsöket ez fejti s nemesíti valódiilag. Menjenek fel polgártársaink csak Pestre, lássák meg az ottani takarékpénztárak áldásos működését. A 20 év előtti két száz forintos részvények ma 2000 forintot érnek, annak hozzák be kamatát. A takarékpénztár épülete Pest büszksége. És a polgárok — a polgárok a legjótékonyabb intézetnek tekintik. Midőn gyereke születik az ifju párnak, első dolguk a papot keresztesítés, második a takarékpénztárt, annak számára tőkebetétel és könyvváltás végett felkeresni. A férjek nőik, s ezek férjeik részére teszik be havi megtakarításait, válnak könyvet. Maguk a eselédék a mint a hónap 1-sője eljő, csoportosan keresik fel azt kisebb-nagyobb betételeikkel.

Hát ha valaki Bécs takarékpénztárát nézi meg! Itt még nagyobb a takarékoskodási szellem, több a vagyonkezelésre a természeti ösztön. A néző lelke

örömmel telik el a népnél józan gondolkodása módján, melyt azt mivelletti vele, hogy élvezze ugyan a nap örömeit, de hagyjon máskorra is, költsön a ma keresményéből, de tagadjon is meg magától valamit a holnapért, mely hátha betegséggel, vagy más szerencsétlenséggel virad rá, midőn szerezni sem lesz képes.... Nálunk 10—20 ember fordul meg a takarékpénztárnál, s az is tán inkább visz, mint hoz; itt néma csend van a betételi teremben, s a tisztviselőknek ritkán van okuk estig tulságos fáradalom miatt panaszkodni.

Takarékoság áldott szelleme, mikorjö el hozzánk a te országod?... Nem csüggedek el. Mi még most kezdünk. Ha lassan is, bizonyosan eljő, de csak úgy, ha az irodalom útját egyengeti.

A napokban kellemesen lepelt meg egy 8 éves kis leánynak Takarékpénztárunknál egyedül magára, kezében kis könyvecskéjével megjelenése. Kérdem ide jötte okát. „Könyvem van édes bácsi — szöla élenken, — minden holnap elsején elhozom, a mit édes anyámtól kapok.“ Mennyi az érdem. „Husz-huszanöt kr“ felelé. Mióta van könyved — kérdem tovább. „Másfél év óta“ — lön a felelet. Mennyid lehet itt már? „Néha-öt forintom. Én egy krajczárt sem költök el soha. Édes anyámnál eszem, ő ruház. Nincs miért elköltszem. Meggyűjtöm míg nagy leszek.“ Nevedet kérem, leánykám „Bordeaux Szerénke“ felelé. Isten neveljen s tartson meg a jó útján — mondam én; legyen belőled városunknak egy takarékos és jó gazdasszonya, mire oly nagy sükségünk van. Ezután betette krajczárjait, udvariasan köszönt s eltávozott. Megtudám, hogy Kőrösi Csoma János-né leánytanító növendékei közül való, s legelőbb nevelőnőjük maga hozta el a kis Szerénkét több társával; megmagyarázta az intézet czélját, az első betételt ő hajtotta végre, könyvet váltott nekik, s hogy a mit elkezdettek, folytassák szívótkte kötölte.

Az ily növevelő nevet megérdemelve viseli, tiszteletet várhat a szülöktől, s a haza halájára méltó!

N. J.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten jan. 27. 10 óra — p. délelött.

Érkezett Kolozsvára jan. 27. 10 ó. 30 p. délelött.

Brienonban a porosz helyőrséget a francziák elfoglák.

Bismarck feltételei Paris capitulációjára: az erődök átadatnak a sorhadnak. (a francziáknak?) a mozgók fogságba kísértetnek; Elsace és Lotharingia bekebelezetlik; a Champagne a hadi kárpótlás lefizetéseig kezességül megszállva tartatik; Franciaország maga határozzon jövő kormányformája felett; a nemzetőrség fegyverben marad. Ismételve állítják, hogy Bismarck megegyezett Eugeniával, mint regensnével.

Legújabb táviratok.

A Paris bombázatásáról érkezett jelentésekből világosan kitünik, hogy sokkal több bajba kerül erőt venni az ellenséges erődökön, mint azt az első fényes eredmény után várták. A párisi tüzéség pillanatnyi meglepetés után összeszedte erejét és most helyt áll. A déli erődöket már 20 nap óta lövik. Néhány mindjárt kezdetben megszüntette működését, — de csakhamar ujra hozzáfogott. S most 3 hét után sem tudják a versaillesi jelentések meghatározni csak megközelítőleg is, hogy mikor fogják azokat birtokba vehetni, — pedig ezek a leggyengébbek s a szemben fekvő és német kézben lévő magaslatok által domináltak.

Bécs, jan. 25. A „Presse“-nek egy berlini távira szerint Trochu Mont-Valerien vonult vissza. Paris kormányzója Leflo tábornok fogna kinevezettni. Vinoy és Ducrot tábornokok a többi erődök fölött parancsnoknak. (Legújabb hírek szerint Trochu beteg.)

London, jan. 25. Porosz kézre került sürgönyök jelentik, hogy Paris csak február végéig tarthatja magát. Jules Favre visszautasította a Moltke által kiállított menlevelet.

Bern, jan. 24. Bressolles tábornok francia hadserege a schweiczi határok közelében áll, — főhadiszállása Pierrefontaineban van. Blancourtban három francia ütég állítottatott fel.

Bordeaux, jan. 24. A ministeriumnak egy sürgönye a megyefőnökökhöz jelenti: A Dijonnál e hó 23. folyt esata után a németek Messigny irányában menekültek. A csatában résztvevő összes francia hadtestek jól viselték magukat. A saonei mozgó-őrségnek egy

telemes csapata éppen idejében jött a végre, hogy a csatában résztvegyen. Ugy látszik, hogy nyugot felől visszavonulóban vannak a németek. Mayenne departement tiszta az ellenségtől. Alençon a poroszok által odahagyatott.

London, jan. 25. A „Times“ egy jelentést közöl Versaillesből, mely szerint Favre Paris capitulációjára iránti javaslatokkal a német főhadiszállásra érkezett, és Bismarckal értekezett volna. Favre a helyőrség részére becsületteljes elvonulást kívánt. A javaslatok azonban elfogadhatatlannak találtattak.

London, jan. 25. A conferencia tegnap e hó 31-ig elnapoltatott. Granville az eddig tartott konferenciái ülések előtt és után érkezett a francia követ, Tissot.

A „Times“ azt állítja, hogy Bismarck tegnap óta birtokában van a porosz békefeltételek teljes elfogadásának Eugenia császárné részéről; ebbe Napoleon is beleegyezett. A „Times“ ellenzi a bonapartisták restaurációját.

A kolozsvári ügyvédegylet az elsőfolyamodásu bíróságok székhelyei iránt következő feliratot intézett a magyar kir. igazságügy-miniszterhez!

Főméltóságú m. kir. igazságügyminiszter úr!

Az elsőfolyamodási bíróságok rendezése tárgyában bátrak vagyunk jelen felterjesztésünkkel a főméltóságú magyar kir. igazságügyminiszter úr elé járulni.

Ösztönöz a felszólalásra azon sajnos tapasztalat, hogy a bíróságok számának és székhelyének meghatározásánál egyéni és helyi specialis érdekek törekvésnek a közérdeket háttérbe szorítani.

A szőnyegen levő szervezésnél nézetünk szerint az általános közjó követelménye levén mindenkifelett szem előtt tartandó, nem helyeselhajjuk a helyhatóságok és egyesek azon törekvését, mely némely bíróságoknak eddigi székhelyeiken megtartására, illetőleg törvényszékek szaporítására irányul.

Különösen a királyhágoinneni részekre nézve mentől kevesebb számu törvényszéket tartunk sükségesnek.

Ebbeli nézetünk helyességét az itteni sajátos viszonyok és körülmények s az e téren tett tapasztalatok oly nyomatékosan igazolják, hogy részletes indokolásba bocsátkozni felesleges.

Csak néhány körülmény felemlítésére szorítkozunk

Kétséget nem szenvedhet, hogy a tervbe vett reform sikeres és áldásos hatásu úgy leend, ha elméleti és gyakorlati jogtudományban egyaránt jártas, felheltlen jellemű férfakkal fognak a bírói állomások betölteni és ha a bírósági tagok független állást és tisztességes megélhetést biztosító ellátásban részesülendnek.

E feltételek aránytalanul nagy számu törvényszékek mellett nehezen teljesülhetnek.

Különösen Erdélyben bírói tisztie minden tekintetben minősült alapos képzettségű szakférfiakat nagymennyiségben alig találhatni.

Nálunk a mult rendszer embereire nem lehet nagy eredménnyel számítani.

A megszüntetett cs. kir. törvénykezés idejéből kevés alkalmazható egyén maradt rendelkezésre, mert Erdélyben ama rendszer törvénykezési hivatalnokait nem bennszülöttek, hanem többnyire idegenek képezték, kik a politikai viszonyok változásával saját országukba visszatávoztak.

A jelenlegi törvényszékek tagjai, — a kivéendők kivételével — nagyobbára nem bírnak teljes minősítéssel a bírói tisztre.

Törvényhozási állapotainkra visszatérkintve, azon tapasztalatot vagyunk kénytelenek bevallani, hogy az igazságszolgáltatás Erdélyben leggyorsabb, legolcsóbb és legmegnyugtatóbb azon egyéb tekintetben szomorító időszakban vala, a midőn Erdély legkevesebb számu törvényszéki kerületre volt felosztva, de a midőn a törvényszékek köztudomásilag czél szeruen válnak rendezve.

Ha a küszöbön álló bírósági szervezésnél főirányul nem az szolgáland, hogy kevés számu, de czél szeruen berendezett törvényszékek állítassanak fel, ha azon törekvés fog érvényre emelkedni, hogy ezen országgrész minden nagyobocsa városában, egymás közevetlen közelében törvényszékek szerveztessenek; ez esetben mai silány és tarthatatlan törvénykezési állapotunkon változtatva és javítva nem leend.

És midőn azon véleményünknek adunk kifejezést, hogy a bírósági szervezéstől óhajtott eredményt csak úgy remélhetni, ha a kevés számban felállítandó társas törvényszékek nagy hatáskörrel, kiterjedt illetőséggel lesznek felruházva, azon nézetünket sem hallgathatjuk el, miszerint az egyesbíróságok feladatuknak és hivataluknak sikeresen úgy fognak megfelelni, ha hatáskörük és illetőségük korlátolt marad.

Alapul szolgál e megjegyzésünkre az, hogy a mint a bírósági szervezésről szóló törvényjavaslat bizottsági

vezetes költségeket róla a városra. Azon borkészletet, mely a borárosok és mások pinczéjében jelenleg áll, de még nincs megcsapolva, tehát nánia az illetéket se vették fel, mind számba kellene venni a megvámolni. A ki még hosszabb ideig nem szándékozott borát megkezdni, ki kellene hogy fizesse egész készlete után az illetéket; tehát jelentékeny összeget kellene fizetnie oly bor után, mely csak évek múlva jön fogyasztás alá, addig ugyiszlva holt tőke, míg az accisba fizetett pénz ez idő alatt folyvást gyümölcsöszt volna. Ezekért is sokkal előnyösebb az eddigi rendszer, melynél fogva a jövedelemadó akkor fizetett, midőn a fogyasztás megtörtént, tehát nem heverő tőkét terhel a kiadás.

Ezeknél fogva ismétlem, ezélszerűbbnek tartom, hogy a város maradjon meg a keblit kezelés mellett, s ne közkáztalosan semmit egy bizonytalan kísérlet kedvéért.

Legujabb.

München, jan. 24. A versaillesi főhadiszállásról jelentik, miszerint Zastrow hadtestének, Manteuffel 2. hadtestéből 3 dandárral egyesülve, sok ide- s tova-vonulás után sikerült 21-dikén Dole-t elfoglalni, és az ellenséggel ütközetbe bocsátkozni, mely az nap eldöntetlen maradt. A német csapatoknak Dijontól észak-keletre szabad ég alatt kellett az egész éjt tölteni. 22-dikén a támadás Dijon ellen megújult. A francziák Bosak és Garibaldi alatt hadállásaikat tüzéségükkel erősen tartották, — és mindig nagyobb tömegeket fejlesztettek ki az ütközetben, úgy hogy német részről felhagytak az előrenyomulással és a hátrálás elrendelésével. A veszteségek igen jelentékenyek mindkét oldalon; az ellenség utóhadainak egész éjén át üldözte.

UJDONSÁGOK.

T. olvasóinkat felkérjük, méltóztatassanak előfizetési pénzeiket egyenesen a szerkesztőséghez beküldeni — nehogy azokat — mint már megtörtént — csak 20—25 nap múlva kapjuk kézhez.

A jan. 26-án tartott minisztertanács a Rajner Pál lemondásával megüresült belügyminiszeri tárca betöltésével foglalkozott. Az eredmény még nincs tudva.

A Deák-párt jan. 26-iki értekezletének a belügyminiszterium Erdélyre vonatkozó költségvetésének két tétele: az erdélyi királyi biztos és a csendőrség fenn-tartásának kérdése képezte a tanácskozás tárgyát. Megállapodás ugyiszlva vita nélkül abban történt, hogy mindkét tételt megszavazza a párt.

Színházunk jövő szervezése, illetőleg a királyné ő felsége által a múlt 1870. évre adományozott 15,000 ft. segélypénz tárgyában, leérkezett a m. k. belügyminiszer úr várvavárt leirata, mely által mindenképp a színházi választmány reorganizáltatott. Ugyanis a választmány azon tagjai, kik még az 1841. évi erdélyi országgyűlés által ő felségéhez tett, ámbár szentesítést nem nyert törvényjavaslat alapján lettek azokká, újból megerősítettek illetőleg újból kinevezettek u. m.: 1.) Gróf Mikó Imre ő nmlga, mint a választmány eddigi elnöke. 2.) Gróf Mikes János, ki egyszersmind helyettes elnöké, fön kinevezte. 3.) Id. Grois Gusztáv miniszeri tanácsos, továbbá kinevezettek: 4.) káli Nagy Elek miniszeri tanácsos, 5.) Pál Sándor kir. tanácsos és tankerületi főigazgató, 6.) Gróf Lázár Miklós, 7.) Gróf Eszterházy Kálmán, Kolozsmegye ez idő szerinti főispánja, 8.) Bárány Huzár János, 9.) Halmagyi Sándor, az úrbéri törvényszék ez idő szerinti elnöke, 10.) Lugosi József miniszeri titkár, 11.) Tauffer Ferencz kisegítő pénzügyi igazgató és 12.) László József, a pesti nemzeti színház nyugalmazott tagja. Hivatali állásuknál fog-

va: 13.) Kolozsvár ez idő szerinti polgármestere jelenleg Filep Sámuel, 14.) a színházi választmány ez idő szerinti titkára Sándor József, a „K. Közlöny“ szerkesztője, 15.) ugyanazon szính. vál. ez idő szerinti ügyvéde Ferencz Miklós, végre 16.) a választmány ez idő szerinti pénztárnoka. Ezen újonnan alakult választmány, melyre a színház kezelése illetőleg a nyert legf. segély hova fordítása feletti intézkedés bízott, f. hó 17-én tartá első ülését, s újból kifejezte azon határozott meggyőződését, hogy az itteni színház jobb karba állítása csak keblit igazgatástól remélhető, de miután a remélt kir. segélypénz a jelen és következő évekre még folyósítva nincs, a keblit kezelés érdekében a jelen évre teendő intézkedésekre nézve már kifogyott az időből, a kir. adományból még rendelkezésre álló összeg sem elégséges arra, hogy abból az illető soknemű szükségletek fedezettesse, minthogy az eddigi szerződés értelmében szingazgató Fehérvári Antalnak még lett volna egy éve, ezen egy évre, t. i. jövő 1872 április utolsó napjáig a színházat még az ő kezén hagyja, egy vele kötendő új szerződés alapján.

A magy. kir. vasúti és hajózási főfelügyelő-ség hivatalosan jelenti, miszerint folyó évi február hóban az ezüst árkeletpótlék valamennyi, ennek beszédésére jogosított és e jogot igénybevevő vasutakon a magyar korona területén 20%-kal lesz szamitandó.

A földmívelési miniszteriumban láthatók azon hazai lenproductumok, melyek a rigai len magvakból állítottak a múlt évben a Szepeességen elő. Összehasonlítva ezeket a hazai magvakból nyert ugyanez évi lenesomagokkal, feltűnően szebbek és hosszabbak a rigai magvakból nyertek.

A felnőttek részére tartandó előadások, melyek f. évi február hó 1-én kezdetüket veszik, következő beosztással fognak történni: Hétfőn: számtan 4—5-ig, ásványtan 5—6-ig, állattan 6—7 óráig. Kedden: földrajz 4—5-ig, természettan 5—6-ig. Szerdán: számtan 11—12 óráig délelőtt, vegytan 4—5-ig, nyelvtan 5—6-ig. Csütörtökön: földrajz 4—5-ig, ásványtan 5—6-ig. Pénteken: állattan 4—5-ig, természettan 5—6-ig. Szombaton: vegytan 4—5-ig, nyelvtan 5—6 óráig délután. Az előadások a számtan-, állattan-, nyelvtanból a Lyceum épületében belfarkasutczában, ásványtan-, földrajz-, természettanból az ev. ref. collegium épületében bel-farkasutczában, s a vegytanból az unitárius collegium épületében bel-magyarutczában fognak tartatni. A ki az összes, vagy a fennebb elősorolt tantárgyak bármelyikére magát beírtni kívánja Pál Sándor erd. tankerületi főigazgató ur hivatali helyiségében (seminarium-épület) jelentkezzen.

Megjelent a szerkesztőségünkhez beküldött: „Tanulmány az ügyvédség szervezéséről“ írta: Dr. Fischer Lajos ügyvéd. Ezen dolgozatot, mely a kolozsvári ügyvédegylet f. évi jan. 14-iki gyűlésén is felolvasatott, ösmertetni fogjuk.

Felkéretnek mindazon t. uraságok és urnők, kik a jövő hó 14-én tartandó „jogászbálra“ vonatkozó meghíváshoz igényt tartanak, de még eddig a meghívó-jegyet kézhez nem kapták, erről a bizottmányt — febr. 7-től 12-ig d. e. 12—1 óráig, 13. és 14-én d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6 óráig a „Nemzeti szálloda“ 4-ik számú termében a szükséges intézkedések megtétele végett értesíteni.

József főherczeg és neje, kik gyakran szoktak kereskedéseinkbe betérni, a napokban egy papirkereskedésben tettek különféle bevásárlásokat. A kereskedő nem ismert rájuk s miután az udvariasság különben sem gyenge oldala, a főherczeg párt nem igen előékenyen szolgálta. Miután a főherczeg kifizette számláját, a kereskedő azt kérde tőle, hogy hová küldje a portékát. Hozzáim, én József főherczeg vagyok; mire a

kereskedő, ki azt hitte, hogy rosszul értette: Talán „István főherczeghez.“ — Nem István, hanem József — mond a főherczeg. — De kérem, Pesten nincs József főherczeg, hanem csak István, az akadémiaival szemben. — De már azt nekem jobban kell tudni, — volt a főherczeg válasza — mert én magam vagyok József főherczeg! — Ezzel távoztak, sorsára bízva a megrémült kereskedőt.

Olvasóink kiváló figyelmébe ajánljuk az általános ismert S. Steindecker et Comp. hamburgi bankház mai lapunkban foglalt hirdetését.

Megjelent a nemzeti muzeum képesar-nokának ismertető lajstroma a festészek rövid életrajzával, szerkeszté Ligeti Antal, a nemzeti muzeum képtárora. A bevezetés a képtár történetének rövid vázlatát foglalja magában. A muzeum megalapítása után sok ideig csak 16 arcképből állott az ország képgyűjteménye, míg Svetics Jakab közzei ker. táblai ülnök kezdeményezése folytán 1825-ben a Zrínyi kirohanását ábrázoló kép meg nem rendeltetett, melyet azután I. Ferencz koronázatása követett, de képtárra a gyűjtemény csak csak 1836-ban lett, midőn Pirker egri érsek a muzeumnak ajándékozta 190 nagy részt a legjelesebb művészek-től való gyűjteményét. A 48—49-iki magyar kormány 76 festményt szapartotta a képtárra, s azóta leginkább hazai művészek festményeivel gyarapodott. A képekről és művészeikről a jelenlegi beosztás rendjében van szó. A szerző beismeri, hogy az életrajzokban lehetnek téves feljegyzések, s kimaradhattak jelentékenyebb adatok, melyek festészeti történelmünkre nézve jelentékenyek. Felkéri tehát azokat, kik ily adatok birtokában volnának, sziveskedjenek azokat vele közölni a második kiadásnál leendő felhasználásra.

Volt Mátyás királynak három lustája. Egyszer meggyuladt felettök a ház. A lusták nem törődtek vele, hanem folytatták fáradozásukat a pihenés munkájában. Egyszer aztán a gerendák kezdtek égni fejk fölött, mire az egyik lusta nagynehezen mégis csak rászánta magát a következő kérdés kinyögésére: „Ne menjünk el innen?“ A másik lusta fülebotját se mozdítva azt feleli: „Minek? ha a királynak szüksége van ránk, ugy is elvitet.“ — A harmadik mérgesen szolt közbe: „Ugyan nem resteltek ily haszontalanságról beszélni?“ s aludt tovább, a míg oda égett. — Nem tudom, ez a historia igaz-e, de annyit komolyan állit egy pécsi lap, hogy Pécsen tűz ütven ki, arról épen azok nem vettek tudomást, kiknek kötelességében állott, nem verte félre a harangot, s a 8 fecskendő egy fölörával jött a helyszínére a tűz eloltása után, de akkor is hiába, mert a víz beuok megfagyott. Egy rendőrtől megkérdezték, hogy hát mért nem verik félre a harangot, mire ez nagy komoly pozával így felelt: „Az uraságok beleegyezése nélkül nem szabad a harangot félteverni. Az uraságok pedig a múlt éjjel bálban voltak, tehát még alusznak.“ „Hon.“

Az élelmi szerek ára Párisban 1870. december havában és 1869. dec. havában köv. voltak:

	1869.	1870.
burgonya	1 fr. — c. 20 fr. — c.	
zeller darabja	— „ 25 „ 1 „ 75 „	
kerékrepá egy kilogramm	— „ 20 „ 1 „ 20 „	
tej, egy litre	4 „ — „ 10 „ — „	
olaj, kilogram	— „ 30 „ 2 „ — „	
friss vaj, kilogram	6 „ — „ 70 „ — „	
fris tojás darabja	— „ 15 „ 2 „ — „	
marhafagygyu	1 „ 30 „ 4 „ — „	
lőfagygyu	1 „ — „ 6 „ — „	
tengeri nyul	3 „ — „ 30 „ — „	
galamb	4 „ 50 „ 35 „ — „	
tyuk	6 „ — „ 55 „ — „	
kaoca	7 „ — „ 80 „ — „	
fajd	10 „ — „ 90 „ — „	

A közös hadsereghez Magyarország 31 gyalog- és 14 huszárezreddel járul. A gyalogezredek kiegészítő kerületei jelenleg a következők: Az 5 számú Szathmár, 6. Ujvidék, 12. Komárom, 16. Szombathely, 19. Győr, 32. Buda, 33. Arad, 34. Kassa, 37. Nagyvárad, 38. Kecskemét, 39. Debreczen, 43. Versecz, 44. Kaposvár, 48. Nagy-Kanizsa, 52. Pécs, 60. Eger, 61. Temesvár, 65. Munkács, 66. Ungvár, 67. Eperjes, 68. Szolnok, 69. Székesfehérvár, 70. Besztercebánya, 41. Trenesén, 72. Pozsony, 76. Sopron és 79. Nyiregyháza. A huszárezredek kiegészítő kerületei pedig ezek: Az 1. számú Szolnok, 2. Kolozsvár, 3. Arad, 4. Szabadka, 5. Sopron, 6. Kassa, 7. Pécs, 8. Kecskemét, 9. Komárom, 10. Székesfehérvár, 11. Nyiregyháza, 12. Gyönyös, 13. Pest és 14. Nagy-Várad.

Farkas a vágóhídon. Nyírában, a mint a mészárosok épen marhát vágtak, egy farkas is bejelenté magát a friss húsrá, melynek szagát még a távolból megérezte. Nosza rajta, lett sürgős-forgás, hogy az érkezett tisztességes vendéget rangjához illően kiszolgálják. A farkas azonban látva, hogy becses személyt mily czeremóniával kívánják fogadni (taglókkkal, késekkel és több effélé), szerénységének sugallatától áthatottan és meglehetősen sebességgel távozott.

Nemzeti színház. Vasárnap, január hó 29-kén „Párisi élet.“ Operette 5 felvonásban.

Távíratok tudósítás a bécsi börzéről.

Jan. 27-ről: 5% Metaliques 58.75. 5% Nemzeti kölesön 67.90. 1860-diki államkölesön 96.70. Bank-részvény 723. Hitelezvények 255.60. London 124. 30. Ezüst 122. Cs. kir. arany 5.86 $\frac{1}{10}$. Napoleondor 9. 97.

Földterhmentesítési kötvények: Magyar 78.25. Temesi 77. —. Erdélyi 74.75. Horv.-Slavon 83.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

A közönség köréből.*)

Rendkívüli hatalom.

Dobokamegyében a választói egyesbiróság oly hatalomra nőtt ki magát, mely a nmlgu m. kir. Curia, mint semmitő széknék idei aug. 25-én kelt 4182—1870 sz. a. határozata előtt meg nem hajolva, ennek daczára másként cselekedni jónak látta. Ugyanis: ellenfelem Marosán Juon Muntján Ágoston ügyvéd képviselője által, április 15-én 287—1870 sz. a. semmiségi panaszt jelentett. Ezen panaszra a m. kir. Curia eképpen határozott: „a költségekre vonatkozólag bejelentett semmiségi panasz elvetetik, mert“ sat. „Az egységesség tartalma nézve is kiterjesztett semmiségi panaszra pedig visszautasítatik, mert“ sat. Ezen tisztelt határozat engem minden teher és fizetés alól felment, s elég tisztán és világosan szolt. A választói egyesbiróság szeptember 28-án 839—1870 számú végzésében, a végrehajtást ellenem mégis fogatatosította, ugy a költségekre, mint az egységesség tartalmára nézve.

Eddig úgy tudtam, hogy az egyes biróság a nmlgu m. kir. semmisítőszéknék alatta áll; de fájdalom a tapasztalat ezt a választói egyes biróságnál másként bizonyítja; már pedig egy ily rendkívüli hatalommal szemben vagyonunkat nagyon bajosan védelmezhetjük. Ha velem — mint írástudó emberrel — ily törvényellenes eljárás követtetik el; milyenben részesülhetnek az irástudatlanok?

Ezen egyesbiró urat érdemes nevén Telegdi Miklósnak hívják.

Magyar-Ujfalú, decz. 17. 1870. Varju Pál.

*) E rovatban közérdekű dolgok közölhetők, a tartalomért azonban a felszólaló maga felelős. Szerk.

Fogjunk kezét a szerencsével!

100,000 tallért

ad legkedvezőbb esetben legfőbb nyeresémmel a legújabb nagy Pénzki-sorsolás, melyet a magas kormány helybenhagyott, garantizált.

Az új terv oly előnyösen van berendezve, hogy a következő 5 kisorsolásnál, néhány hónap alatt 21,000 nyeresémmel húzhat ki, ezek közt főnyeresémmel eshetileg 100,000, 60,000, 40,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8,000, 6,000, 5,000, 2,000, száznégyszáz 1,000, százötvenkilencszáz 400, kétszáz 78-szor 200, 13850-szor 47, stb. tallérral.

A közelebbi második nyeresémmel húzása e nagy, az állam által garantizált Pénzsor-solásnak hivatalosan megállított s megtörtént: már 1871 február 20- és 21-én, erre $\frac{1}{4}$ eredeti Loos ára csak 3 frt., $\frac{1}{2}$ Loos 6 frt egy egész 12 frt., az összeg osztás bankjegyekben küldetvén be.

A megbízások legpontosabban teljesítetnek, mindenki kézhez kapja az államczimmerrel bélyegzett eredeti sorsjegyet. A szükségelt hivatalos tervek ingyen mellékelteknek s a részve-vőknek minden húzásról felkérés nélkül is megküldetnek a kisorsolási listák.

A nyeresémmek állami kezesség mellett pontosan kifizetnek s vagy innen directe küldetnek meg, vagy kívánatra, összeköttetéseinknél fogva Ausztia minden nagyobb városban utalványoztatnak.

Minket mindig felkér a szerencse, közelebből ismét több nevezetes nyeresémm közt 3 húzásnál, háromszor találhat a nálunk eladott Loosok 3 legfőbb nyeresémm, a hivatalos bizonyítványok szerint, s mindig mi fizettük ki azokat.

Ily solid alapu vállalatnál mindenütt számitni lehet élénk részvétre, ezért sziveskedjenek a közeli húzásra megrendeléseiket mielőbb directe intézni.

S. STEINDECKER ET COMP.

Bank- és szállítóüzletéhez Hamburgba.

Vesz és elad mindenféle államkötvényeket. Vasúti actiákat és kölcsönsorsjegyeket.

P. S. Köszönjük az irántunk eddig nyilvánult bizalmat s midőn az új kisorsolás kezdetén részvétre szólítjuk a t. közönséget, jövőre is igyekezni fogunk mindig pontos és realis szolgálataink által nyerni meg t. megbízóink teljes meglegedését.

(34) 1—4

Fennebbiek.

(24)

Bizonyítvány.

6—12

Kohn Ignác órák urnak,

Pesten kigyóutca 6 sz.

Alóírótt ezennel bizonyítom, hogy Kohn Ignác, pesti lakos órágyáros urtól kigyóutca 6-ik szám alatt, egy Ankerórát vásárolván, annak mind olcsóságával, mind pedig jószágával

oly annyira meg vagyok elégedve, hogy a nevezett órágyáros urnak gyártmányát mindenkinek írsza lelkiismerettel ajánlani bár mikor is bátor vagyok Herovits Sándor, földb. Zalabérben.

A legjobb és legolcsóbb órák kaphatók három évi írásban adott jótállás mellett, a több év óta jó hírből álló órásnál



KOHN IGNÁCZ

Pest, kigyóutca 6-ik sz.

a párisi házál szemben.

GENFI SEBŐRÁK.

Ezüst hengeróra 4 rubinnál	10—11—12	Arany henger hölgyóra 4—8	
„ arany kerettel		„ kövel	24—26—28
„ ugró fedéllel	42—13—14	„ kettős fedéllel	38—40—45
„ 4—8 rubin	15—16—17	Arany henger hölgyóra gyémánt és zománcszal 55 frtig.	40—45—50
„ horgonyóra 15 kövel	15—16—17	„ horgony hölgyóra remontoir 60—70—80—90—100 frtig	
„ kettős fedéllel 15 kö	18—20—22	„ Fügő órák 8-napra felhuzandó	18—20—22—24
„ kristályüveg-gel	18—20—22	„ „ órák és félórát ütő	40—32
„ és kettős fedéllel	24—26—28	„ „ negyed órát ütő	58—55—55
„ remontoir kristályüveg-gel 15 kövel	28—30—32	„ havonként igazítandó	30—32
„ kettős fedél 15 kövel	35—38—40—45	Munkás órák kristályüveggel	14 frt.
Arany hengeróra Nr. 3 4—8 rubin	30—32—35	Büvös órák, melyeket sohasem kell felhuzni	45 frt.
„ horgonyóra Nr. 3. 15 kövel	37—40—42	„ Ebresztő órával	7 frt.
„ „ pórfedéllel	48—52—55	Arany láncok rövid, 19 karat 20—25—30 40—50 frtig.	
„ „ kettős fedél, 15 kövel	55—60—65	Arany láncok hosszú, 35—40—45—55 65—80	
„ „ kettős fedél és arany pórfedéllel	70—75—80	Ezüst rövid-láncok 13 latos ezüsthől 4—5 6—7—8—9—10 frtig.	
„ „ 90—100 frtig.		Ezüst hosszú láncok 6—7—8—9—10 12—14—16 frtig.	

Mindenféle javítások a legújabb genfi modor szerint a legjobban és legolcsóbban teljesítetnek. Régi órák, töredék arany- és ezüst cserébe vétetnek.

Videki megrendelések az összeg eleve beküldése vagy utánvét mellett gyorsan küldetnek. Nem tetsző órák visszacsereleltetnek.

Ny. Gámán János örököseinek Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.